

Аудан айнасына 60 жыл

№42 (6580), 29 мамыр 2026 жыл

Газет 1966 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады

ІССАПАР

ӘЛЕУМЕТТІК НЫСАНДАРДЫҢ ӘЛЕУЕТІ ҚАНДАЙ?

Жамбыл ауданына жұмыс сапарымен Қазақстан Республикасы Үкіметі аппаратының Өңірлерді дамыту және бақылау бөлімінің өңірлік инспекторы Ергелді Сәрсенбаев келді.

Әлеуметтік нысандарды аралап көрген Ергелді Қасанбайұлына аудан әкімі Ерлан Қыдыралыұлы өңірде атқарылып жатқан жұмыстар туралы баяндап, бірқатар әлеуметтік және инфрақұрылымдық нысандардың жұмысын көрсетті.

Алдымен Өңірлерді дамыту және бақылау бөлімінің өңірлік инспекторы Аса ауылындағы құрылысы толық аяқталған тұрғын үй нысанында болды. Мұнда тұрғындарды баспанамен қамту бағытында атқарылған жұмыстар таныстырылып, жаңа тұрғын үйдің сапасы мен инфрақұрылымдық мүмкіндіктері көрсетілді.

→ 2

1 МАУСЫМ – ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІ

БАЛҒЫНДАР – ӨМІРІМІЗДІҢ МӘНІ

«Халқымыз балалы үй – базар, баласыз үй – мазар» деп бекер айтпаған. Расында да, сыңырлаған бала күлкісі естілмеген үйдің берекесі де, жылуы да толық болмайды. Ал үйдің ішін азан-қазан қылып, у-шуға бөлейтін титімдей ғана шаттық иелері – өміріміздің мәні мен сәні. 1 маусым – Халықаралық балаларды қорғау күні мерекесінде осы бір асыл құндылығымыз бен балаларымыздың бақытты болашағы туралы толғанбау мүмкін емес.

→ 2

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП

ӘДІЛДІК – ҚОҒАМНЫҢ БАСТЫ ТАЛАБЫ

Мемлекеттік басқару жүйесіндегі «Заң мен тәртіп» – мемлекеттік аппараттың ашықтығын, заң үстемдігін қамтамасыз етуге және жемқорлықты түп-тамырымен жоюға бағытталған идеологиялық және саяси бағдар. Бұл жүйе азаматтардың құқықтарын қорғауға, мемлекеттік институттарға деген сенімді арттыруға негізделген.

Ильяс ҚАЛЫБЕКОВ

Ал, мемлекеттік басқару және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүйесіндегі «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасы – баршаның заң алдындағы теңдігін қамтамасыз ететін, бюрократияны жоятын және жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік мәдениетін қалыптастыратын саяси бағыт. Осы қағидат мемлекеттік институттарға деген халық сенімін арттырудың негізгі шарты ретінде мемлекеттік

басқарудың барлық деңгейіне енгізілуде. Сыбайлас жемқорлық – қазіргі заманның ең өзекті әлеуметтік кеселдерінің бірі. Ол қоғамдағы әділдік қағидаттарын әлсіретіп, халықтың мемлекетке деген сенімін төмендетеді. Экономикалық тұрғыдан алғанда, жемқорлық инвестициялық ахуалды нашарлатып, бизнестің дамуына кедергі келтіреді. Сол себепті елімізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселесі мемлекеттік саясаттың стратегиялық басымдықтарының бірі ретінде қарастырылады.

→ 2

Санамдағы сағым жылдар

Мен 1948 жылы Мойынқұм ауданы аумағындағы Талдыөзек ауылында дүниеге келіппін. 1966 жылы аудан орталығындағы онбіржылдық мектепті бітірдім. Мектеп қабырғасында жүргенде әдебиет, тарих пәндерінен үлгерімім тәуір болды. Содан да шығар, ҚазГУ-дің журналистика факультетіне оқуға түстім. Айтпақшы, бұл жөнінде және одан кейінгі өмір жолымды қамтып белгілі журналист Болат Жаппарұлы осы «Шұғыла» газетіне бұдан төрт жылдай бұрын «Жүрек қалауына жүгінген журналист» атты мақала жазды.

Маханбетәлі ДҮЙСЕБАЕВ,
«Шұғыла-Радуга» газетінің
1976-1990 жылдардағы
бөлім меңгерушісі.

→ 3

ЖАЗЫЛЫМ- 2026

ЖАМБЫЛ АУДАНДЫҚ «ШҰҒЫЛА-РАДУГА» ГАЗЕТІНЕ «ҚАЗПОШТА» АҚ ЖӘНЕ РЕДАКЦИЯ АРҚЫЛЫ 2026 ЖЫЛДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫЖЫЛДЫҒЫНА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР

KAZPOST

6 айға – 3763,50 теңге

РЕДАКЦИЯ АРҚЫЛЫ
ЖАЗЫЛУ БАҒАСЫ:

6 айға – 2700 теңге

Жазылым индексі 68991

ЖАЗЫЛЫМ БӨЛІМІ: 2-17-98, 8 747 659 42 68

31-МАМЫР – САЯСИ ҚУҒЫН-СҮРГІН ҚҰРБАНДАРЫН ЕСКЕ АЛУ КҮНІ

АЛАШ АРЫСТАРЫН ЕСКЕ АЛДЫ

Саяси қуғын-сүргін – мыңдаған жазықсыз адамдардың қаны мен көз жасына суарылған тарихымыздың шерлі беттерінің бірі. 1931-1933 жылдар аралығындағы ашаршылық миллиондаған қазақтың басын жұтты. 1937-1938 жылдардағы репрессия қазақтың бетке ұстар қаймағын қынадай қырып салды. Қызыл империяның қаны тамған заманда елімізде 20-дан астам лагерь жұмыс істеп, онда 800 мыңнан астам арда азаматтарымыз азап шекті. 1937-1938 жылдарда 103 мың адам қуғындалып, 27 мыңнан астам адам атылды. 1937-1939 жылдар аралығында қазақтың бас көтерер зиялы қауымының басым бөлігі қуғын-сүргін құрбанына айналды. Әкімшілік-жазалаушы жүйе еңбектеген сәбиді де, еңкейген кәріні де, болмысы нәзік әйелді де аяған жоқ.

Ильяс ҚАЛЫБЕКОВ

Қанқұйлы жылдардың оқиғасын, оның жазықсыз құрбаны болған азаматтардың есімдерін есте сақтау мақсатында 1997 жылы «31-мамыр – саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні» болып бекітілді. Бұл – қаскөй саясаттың қанқұйлы қасап-қыспағынан қапыда

мерт болған Алаш арыстарын жоқтайтын күн. Осы орайда саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні қарсаңында аудандық орталық кітапханада мектеп оқушыларының қатысуымен «Өзекті өртер шындық» атты тарихи кеш өтті. Қазақ халқының тарихындағы қасіретті кезеңде солақай саясаттың құрбаны болған Алаш арыстарын еске алу, олардың есімдерін ұлықтау, өскелең ұрпаққа өнеге ету мақсат етілген шарада «тар жол, тайғак

кешкен» есіл ерлердің есімі ұлықталды.

Әуелі қатысушылар қуғын-сүргін құрбандары болған Алаш арыстары Ахмет Байтұрсынұлы, Әлихан Бөкейхан,

Сәкен Сейфуллин, Бейімбет Майлин, Ильяс Жансүгіров, Мағжан Жұмабаев, Міржақып Дулат, Тұрар Рысқұл, Санжар Асфендияров, Темірбек Жүргенов, Жаһанша және Халел

Досмұхамедовтарды бір минут үнсіздікпен еске алды.

Танымдық кеште салмақты сөз сабақтаған «Аманат» партиясы аудандық филиалының төрағасы Талап Әбдібеков, Б.Момышұлы атындағы мектеп-гимназияның тарих пәні мұғалімі Индира Шыныбаева, №1 орта мектептің тәлімгері Үміт Мырзахан, қосымша білім беру мұғалімі Гүлмира Әшірбек, психолог Айттолқын Рахымбекова өскелең ұрпақ нәубет жылдары Отанына деген кіршіксіз адалдығын сақтап, қандай қиыншылықты да қайыспай көтере білген қаранар тұлғалардың, есіл ерлердің жарқын бейнесі ел есінде сақталатынын тілге тиек етті.

Тағылымды шара соңында қатысушылар назарына «Тарихтан тағылым – өткенге тағзым» атты бейнебаян ұсынылды. Қызмет көрсету бөлімінің кітапханашысы Құралай Асхатаева арнайы дайындаған «Жаралы жылдар жаңғырығы» атты кітап көрмесіне библиографиялық шолу жасады.

Соңы. Басы 1-бетте

ӘЛЕУМЕТТІК НЫСАНДАРДЫҢ ӘЛЕУЕТІ ҚАНДАЙ?

Одан кейін инспектор өткен жылы пайдалануға берілген тарихи-өлкетану музейінің жұмысымен танысты. Сонымен қатар «Мәдени-демалыс» кешені аумағында орналасқан аудандық орталық кітапхана, аудандық орталық мұрағат және жасөспірімдер демалыс кешенінің қызметі таныстырылды. Аталған нысандар аудан тұрғындарының мәдени-рухани

дамуына және жастардың бос уақытын тиімді ұйымдастыруға бағытталған. Бұдан бөлек, Ергелді Қасанбайұлы Бесағаш ауылында салынып жатқан спорт кешенінің құрылысын да көрді. Спорт нысаны ауыл жастарының салауатты өмір салтын ұстануына және бұқаралық спортты дамытуға мүмкіндік береді деп күтілуде. Қызылқайнар ауылында бой көтерген жаңа мәдениет

үйінің құрылысы да назардан тыс қалмады. Заманауи талаптарға сай салынған мәдениет ошағы ауыл тұрғындарының мәдени өмірін жандандыруға сеп болады.

Сапар қорытындысында өңірлік инспектор ауданда әлеуметтік нысандар құрылысы мен халық игілігіне бағытталған жұмыстардың жүйелі жүргізіліп жатқанын атап өтті.

«Шұғыла»-ақпарат.

Соңы. Басы 1-бетте

ӘДІЛДІК – ҚОҒАМНЫҢ БАСТЫ ТАЛАБЫ

Осы және өзге де мәселелер аудандық «Жастар ресурстық орталығының» мәжіліс залында «Квазимемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс институтын дамыту. Мемлекеттік басқару және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүйесіндегі «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасы» тақырыбында ұйымдастырылған семинарда кеңінен сөз болды. Аудан әкімдігі ішкі саясат бөлімінің мемлекеттік әлеуметтік тапсырысы аясында мемлекеттік және квазимемлекеттік сектор қызметкерлерінің қатысуымен өткен жиында аудан әкімінің орынбасары Махпал Досымбекова алғысөзмен ашты.

Басқосуда «Адал қоғам» қоғамдық бірлестігінің жобалар менеджері Назима Жұбандықова

қоғамның басты талабының бірі – әділдік пен заң үстемдігін орнату екендігін, бұл жолдағы ең үлкен кедергі сыбайлас жемқорлық екенін алға тартты.

– Қоғамның басты талабының бірі – әділдік пен заң үстемдігін орнату. Бұл жолдағы ең үлкен кедергі сыбайлас жемқорлық екені сөзсіз. Сыбайлас жемқорлықпен ымырасыз күресу – біздің саясатымыздағы негізгі басымдықтың бірі. Түпкі мақсат – сыбайлас жемқорлықтан таза қоғам қалыптастыру. Жемқорлықты жою үшін оған бүкіл ел болып қарсы тұруымыз керек. Оған қоса заңнамалық шаралар қабылдауға тиіспіз. Сонда ғана жемқорлықпен табанды түрде күрес аламыз.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес – ұзақмерзімді және

үздіксіз процесс. Бұл тек мемлекеттік органдардың міндеті ғана емес, бүкіл қоғамның ортақ жауапкершілігі. Әрбір азамат адалдық пен әділдікті өмірлік ұстанымға айналдырса, мемлекеттік құрылымдар ашықтық пен әділдікке сүйенсе, елімізде сыбайлас жемқорлықсыз өркеніетті қоғам қалыптасады, – деді модератор өз сөзінде.

Оның сөзін жалғаған Мемлекеттік қызмет істері агенттігі Жамбыл облысы бойынша департаментінің бас маманы Таңшолпан Нұрханова «Квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі комплаенс-қызметтері туралы», «Интерактивті кейстер (Кейс-стади)», «Әділдік жолы» республикалық қоғамдық бірлестігінің сарапшысы, заңгер Самира Тайтенова «Квазимемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс институтын дамыту. Мемлекеттік басқару және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүйесіндегі «Заң мен тәртіп» тұжырымдамасы» бойынша баяндама жасап, мән-жайды егжей-тегжейлі түсіндірді. Ішкі талдау жұмыстарына қатысты сауалдарға тұщымды жауап беріп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы реформалардағы маңызды бағыттарды тілге тиек етті.

Соңынан семинарға қатысушылармен кері байланыс орнату мақсатында тестілеу өткізіліп, сертификаттар табыс етілді.

БАЙҚАУ

Жуырда аудандық «Жастар ресурстық орталығының» ұйымдастыруымен «ОТБАСЫ STAR» атты отбасылық караоке ән байқауы өтті. Жастардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру, отбасы құндылықтарын дәріптеу, өнерге деген қызығушылығын арттыру, шығармашылық қабілетін дамыту мақсат етілген ән додасы жастар мен ата-аналар арасындағы байланысты нығайтып, отбасылық ынтымақ пен өнердің үйлесімін көрсетті.

Қоңілді кеш

Айтулы шарада ауданның белсенді жастары мен өнерлі отбасылары көпшілікке көтеріңкі қоңіл-күй сыйлады. Қатысушылар қазақ және әлем эстрадасындағы танымал әндерді орындап, өз таланттарын паш етті. Әр отбасының сахнадағы өнері көрерменнің көңілінен шығып, ыстық ықпалына бөленді. Олар тек ән айтып қана қоймай, сахна мәдениеті мен шығармашылық шеберліктерін де танытты. Қазылар алқасы орындаушылардың дауыс ерекшелігіне, сахнадағы еркіндігіне және отбасы мүшелерінің үйлесімді өнер көрсетуіне жоғары баға берді. I, II, III орын

иерлеріне арнайы дипломдар мен сыйлықтар табысталды. Өзге де қатысушыларға Алғыс хаттар табыс етілді.

«ОТБАСЫ STAR» байқауы өнер мен отбасы құндылығын ұштастырған тағылымды кеш болып көпшіліктің есінде қалды. Ұйымдастырушылар алдағы уақытта да жастардың шығармашылығын қолдауға бағытталған ауқымды мәдени шараларды өткізуге мүдделі.

Алиаскар ТАҒАЙБЕКОВ,
аудандық «Жастар ресурстық орталығының» жастар ісі жөніндегі маманы.

Соңы. Басы 1-бетте

БАЛҒЫНДАР – ӨМІРІМІЗДІҢ МӘНІ

Бала – әрбір шаңырақтың алтын діңгегі. Үйге кіргенде алдыңнан жүгіріп шығатын, мойнына асылып, еркелейтін сәбидің ісі кез келген шаршауды басып, өмірге деген құштарлықты оятады. Балалы үйдің базары да, қызығы да ерекше. Олардың әрбір басқан қадамы, алғашқы айтқан сөзі, қызықты сұрақтары мен қылықтары ата-ана үшін үлкен бақыт. Бүгінде мемлекетіміздің, қоғамымыздың ең басты мақсаты – осы базарлы үйлердің санын көбейтіп, әрбір баланың толыққанды, қауіпсіз, бақытты отбасында өсуіне жағдай жасау.

Қазақстан – балалы үйлердің базары тарқамаған, демографиялық өсімі қарқынды мемлекет. Ұлттық статистика бюросының соңғы ресми деректеріне сүйенсек, қазіргі таңда елімізде 18 жасқа дейінгі балалардың саны 6,8 миллионнан асты. Бұл – бүкіл ел халық санының 34,1 пайызын, яғни үштен бірінен астамын құрайды деген сөз. Демек біз – болашағы жас, рухы сергек ұлтпыз.

I маусым – жай ғана мерекелік күн емес, бұл – үлкен жауапкершілік күні. Балаларды қорғау дегеніміз – оларды тек қауіп-қатерден сақтау емес, оларға сапалы білім, саналы тәрбие беру, құқықтарын қорғау және мейірімге бөлеу. Бүгінгі күннің баласы – ертеңгі елдің иесі. Сондықтан әрбір ата-ана, әрбір ұстаз және бүкіл қоғам болып баланың жан дүниесінің таза, денсаулығының мықты болып өсуіне жауаптымыз.

Қазіргі заман балалары өте зерек, ақпараттық технологияларды тез меңгеретін, ойы ұшқыр болып өсіп келеді. Біздің міндетіміз – олардың бойындағы осы талант пен қабілетті дер кезінде байқап, дұрыс бағытқа бұру. Сонымен қатар, цифрлық әлемге жұтылып кетпей, ұлттық құндылықтарды, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуді санасына сіңіру. Өйткені бақытты балалық шақты сезініп өскен бала ғана ертең еліне адал қызмет ететін, жүрегі жылы тұлға болып қалыптасады.

Шұғыла ҒАРИФУЛАҚЫЗЫ

Беткейі шүйгін белсің сен, Беделі биік «Шұғылам!» немесе «Шұғыланың» алғадайларын аңсау

Қуаныш АУҒАНБАЕВ,
Қазақстан Жазушылар
одағының мүшесі.

Ауылымыздың иір тұмсығына тиіп тұрған ауданымыздан шығатын «Шұғыла-Радуганың» біз айтпасақ та көтерер жүгі жеңіл емесін жұрт біледі. Сол «Шұғылаға» өлеңдерім ең алғаш 18 жасымда басылды. Аудан әкімі М.Байгелдиевтің пәрменімен. Дүйсенбек Орманов (марқұм) аға сұрап алды өзімнен. Бұл 2005 жылғы 1 маусым, сәрсенбі еді. Базар Қилыбаев, Болат Жаппарұлы, Совет Әлімқұлов, Аргынбай Жекбосын сынды марғасқалардың Жамбыл ауданының орталығы

Алладан көген алмай, өлең алған қазақтың қолында газеті, журналы жүреді. Шопанның етігінің қонышында, есепшінің қолтығындағы газет-журналдың оқылмай қалуы мүлдем болмайтын. Тіпті үтір-нүктесіне дейін молғал сыр тұнып тұратын. Алқа-қотан тіршіліктің сағдлда сәті сол үйімізге келіп түскен газеттер топтамасының арасынан саулап жатқандай, үңіліп оқып отырған әкеміздің маңынан ұзамаушы ек. Біз ол тұста әлі қара танымағанбыз...

Аса ауылын «ақындардың орталығы» атандырған өрелі шақтың дүмпуі, қызуы әлі де болса бәсеңсімеген тұста мен пақырдың топтамаларым жарқ етіп шығып, сол ағы күркіреп тұрған ағалар алқасының бағына жеткізетіндей дүрдіп қалдым. Ол кездегі өлеңдер тәуір өлең болды деп айта алмаймын. Содан бері де тәуір өлең жаза алмай-ақ қойдым.

Асау күліктің тағасы айға ұшып, көк қарға көк күмбезге қонып, әйдікке ақыл айтқан жаңа заман мезгілінде «Шұғыланың» да келбетіне ноқаттай мең түсті. Аңыз болған фототілші Сейсенбек Айтбаевты осы бір ишаралы шақта жолықтырдық. Бұл – 2010 жылдың 13 қыркүйегі, бай дүйсенбі күні. «Інілерге аға боп жарытпайсың, ағаларға іні боп

иілесен» (Жарасқан Әбдіраш) демекші, алдыңғы толқын ағалары аудан руханиятына байғазы қып қалдырған жалғыз ғимараттың топсасын түзеп, туырлығын түгендеу Сансызбай (сол тұстағы бас редактор) ағамның науа жолдағы нән шаруасы болды. Сахаба болмаса да, саптағы сақа қыз-жігіттер, газеттің шығармашылық азығын ортаймас межеге көтереріне бек сенді.

«Шұғыла-Радуга» жай газет қана емес, біз бен сіздің мойыл көзқуанышымыз. Әлебі, әдін әлпештеген әбенқоңырлардың әуезді әуені. Бұл күндері қыр астында үнсіз жатқан, ордалы елдің бағына біткен бабалардың жүрек сөзі...

Мерейің арта берсін, «Шұғыла»!

Соңы. Басы 1-бетте

Санамдағы сағым жылдар

Сондықтан бұл жерде мен оқу бітіргеннен кейінгі жолдамамен келіп, 1976 жылдың күзінде «Шұғыла-Радуга» газеті редакциясына қызметке орналасуымды ғана сөз етуді жөн көріп отырмын.

Алғашында мұнда аудандық радиохабарларын ұйымдастырушы болып орналастым. Кейін тілшілікті қатар атқара жүріп, оншақты жыл ауыл шаруашылығы бөлімінің меңгерушісі болдым. Жалпы, негізгі айтпағым ол да емес, ұжымның ұйымшылдығы еді. Әрбір журналист өз міндетін мінсіз атқаруға күш салатын. Ал осынау жауапкершілікті жете сезінудің тұу басында Алматы Жоғары партия мектебін бітірген сауатты журналист-редактор Тоқсанбай Жабайылдаевтың өзі тұрды. Ол алдына келген мақаланы төңірегіне түк мән бермей төніп оқып, тез түзейтін. Газет макетіне де көңіл бөліп, кейбір күрделілерін өзі сызып беретін сәттер де аз кездеспейтін. Сонан кейінгі бір ерекшелігі – қызметкерлердің кездейсоқ жіберіп алған кемшіліктерін мүлде білмейтіндей, естімегендей

болып жүретін. Реніш білдіріп жатпайтын. Тоқанның мұндай мінез-құлқында: адам-пенде, ендеше ол неге қателеспесін, неге жығылып-сүрінбесін, ашу үстінде неге артық сөз айтпасын дегендей пайымдар байқалатын. Сайып келгенде, ересек адамдарға ескерту жасай беруді ерсі көретін. Менмендіктен мүлдем ада, қарапайымдылығы, кішіпейілділігі мен кісілігі бірінен бірі өткен ол осындай атпал да абзал азамат боп шықты.

Ал редактордың мұндай кеңқолтық жаратылысына барынша араша түсіп, редакцияда еңбек тәртібінің сақталуына ақыл-кеңесін қосып жүретін адам – орта жастан асқан жоғары білімді журналист Смет Ағысов ағамыз еді. Смекеңнің бір редакция емес, сырттан аудандық газет деп менсінбей тасыраңдап келгендерді де «жолға салып» жіберетін мінезі бар-ды. Бұл тұста ол кісі аудармашы болып істеді. Базбір күндері ауызша аударма жасап, машинканы екі-үш сағат босатпайтын еңбекқорлығы алабөтен-ді.

Осы сияқты редактордың орынбасары Совет Әлімқұлов

ағамыздың да редакцияда алатын орны үлкен-ді. Сәкең – өзгелерді өзіндей көретін пейілі пәк, көңілі кең ақын адам. Содан да ма, отыздың ортасынан асқан ақын бұл тұста шабытының шаңқай түсіне, әлде шалқар тұсына тап келгендей күй кешіп жүрді. Газеттің қым-қуыт тірлігіне қоса, кітап үстіне кітап шығарды. Сәкең «Шұғылаға» жырдан шашу шашса, «Шұғыла» ақынға шұғыласын төгіп, олар солай қоғамға ересен еңбек сіңіріп жатты.

Иә, мұндай жылы лебіздерді «Шұғыланың» ауыл шаруашылығы бөлімінің меңгерушісі Өзбек Кесікбаевқа, өмірдің өзінен келген дейтіндей тәжірибелі журналист Лесбек Әзбергеновке, редактордың орынбасары Светлана Манькоға, аудармашы Амантай Айзахметовке, ерлі-зайыпты Рахметалы (жауапты хатшы) мен Айгүл Асылбековтерге де қарата айтуға болады.

Мен бұл кісілердің барлығын да өзімнің журналистік еңбек жолымның бастауында кездескен, есімдері жадымнан ешқашан өшпейтін әріптестерім деп білемін.

Жамбыл ауданы Қаракерме орта мектебінде жоғары сыныпта оқып жүрген кезім. Аудандық «Шұғыла» газетіне деген сүйіспеншілігімді оятуға қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Оңғарбай Шайымқұлов ағайымыздың ықпалы айрықша болды. Сабақтан соң қолыма қазақтың танымал ақын-жазушыларының кітаптарын ұстатып, осыны оқып кел, үш күн, кейде бір апта уақыт берем дейтін. Солай ақын-жазушылардың бірнеше кітабын оқып шыққан екенмін. Күләш Ахметова, Фариза Оңғарсынова, Сабырхан Асанов, Мұқағали Мақатаев және тағы да басқа ақындардың өлең кітаптарын оқи жүріп, өлең жазуға құштарлығым оянды. Менің тек оқып қана қоймай, өлең ұйқастарын, буын санын зерделеп оқуға үйретті. Осылайша поэзия әлеміне қанат сермеп, өлеңдер жаза бастадым.

Құштарлық

Сиясы кеппеген жаңа туындыларымды «Шұғыла» газетіне алып барғаным есімде. Тұмса биік ағаштардың арасымен барып редакцияға беттеймін. Өзім ұяң болсам да, қайта-қайта баратыныма қайранмын. Редакцияда еңбек ететін шығармашылық ұжым ізетпен, мейіріммен қарсы алушы еді. Байтанағали ағай бойы да, ойы да биік, салмақты, сабырлы қалпымен дараланып тұратын. Барған адамдарды жылы ықыласпен қарсы алып, жылы шыраймен, ізетпен шығарып салатын. Болат Жаппаров ағайға біздің Қаракерме ауылының тұрғыны болғандықтан, жақын тартып, мектепте оқып жүргенімде өлеңдерімді редакцияға жолдап, пікірін сұрап хат жазғаным бар. Он күннен кейін жауап хат алдым. Тіл байлығына, сөз саптауына ерекше таңырқап, құштарлықпен сан мәрте қайталап оқып шыққаным бар. Болат ағайдай тіл шеберлігімен көркемдеп, әрлеп жазуды мақсат тұттым.

Газетті суретпен әрлеуде Қаракерме ауылында тұратын Сейсенбек Айтбаев ағайдың еңбегі орасан зор болды. Баспасөз күнінде ауылда суретке түсіріп, жіберген өлеңімді суретіммен бірге шығарды. Сол өлеңдерім мен шағын мақалаларыма қаламақы (гонорар) алатынмын. Ауылдық поштадан шақырту келеді. Поштаға барып 3 сомға дейін қаламақы алатынмын. Бұл қаражат қалаға екі-үш мәрте барып келуге жетуші еді.

Мен Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне 1990 жылы оқуға түстім. Бірінші курста өндірістік тәжірибені «Шұғыла» газетінде өткіздім. Бұл кезде бас редактор Базар Қилыбаев болатын. Кең иықты, өлең жазатын ақындығымен, ақ жарқын мінезімен ерекше ойымда қалыпты. Өзі де бір-екі өлеңін оқып берді. Сол 1-курста оқып жүргенімде Мұқағали Мақатаевтың 60 жылдығын аудандық мәдениет үйінде атап өтетін болдық. Бас редактор кабинетіне шақырып алып, сол іс-шараны маған тапсыратынын айтты. Мен сол күні-ақ қалай өткізетінімді жоспарлап, ақын туралы іздене бастадым. Сценарийін жазып шықтым. Зал 80-90 пайыз толды. Мәдениет үйінде атап өттік. Журналист Дүйсен Молдақұлов ағайдың жұбайы Алматы облысынан Мұқағали Мақатаевтың ағайындыларының қызы, яғни қарындасы екен. Ол да мамандығы журналист

Галиябану ҮСЕНОВА,
журналист.

болғандықтан, мәдениет үйінде көпшілік алдында біртуар ақын туралы естеліктерімен бөлісті. Кешті редакция атынан жас та болсам жақсы жүргізіп шықтым.

Газет басылатын кезде Дүйсен Молдақұлов ағаймен қалаға «Сенім» баспасына баратын едік. Түс кезінде «Жүр кеттік ыстық тамақ ішіп алайық» деп аға жомарттық танытып, асханаға апаратын. Ағай тауып сөйлейтіндігімен, әзілге жақындығымен ерекше көрінді. Мақала жазуда да үйренемін деп бірге сұхбат алуға ілесіп барғаным ойымда. Дүйсен аға сұхбат аларда салмақтылығымен, ойының кендігімен, сұрақты нақтылап қоюдағы шеберлігімен, әмбебаптығымен тәнті етті. Өзіме өзім журналист деген осындай болуы керек деп талап қойдым. Батылдық та бар, жан-жақтылық та бар, сөз саптауы да бірден назар аудартады. Журналист мамандығының еркіндігі мен сөз және ой байлығына сол кезден бастап құштарлығым оянды. Қасында жүріп, баспахананың ішіне алғаш рет кіріп көрдім. Үлкен баспа құрылғыларын, әріптер бір-бірлеп аппараттан қорғасынмен құйылатынын алғаш көрдім. Расын айтқанда, «Шұғыла» сол кезде үлкен еңбекпен шығатынын түсіндім. Макет калыптарынан бір әріп қате болса, соны бізбен тартып суырып алып тастап, орнына қорғасыннан құйылған бір әріпті орнықтырып жататын.

Ал қазір еліміз тәуелсіздігін алып, заман жаңашылдыққа бет алды. Бір әріпті суырып, қайта құйып орналастырып әуреге түсіп жатқан ешкім жоқ. Бәрі компьютерлендірілген. Баспахана қызметкерлерінің бояуға қолы қара май боп жүретін кез артта қалды. Журналистерге де ізденіп жазуға мүмкіндік мол. Жақында «Шұғыла» газетінің редакциясына барып қайттым. Күрделі жөндеуден өтіп, тап-тұйнақтай бөлмелері көз сүйсіндіреді, іші-сырты, ауласы жанартылып заманауи үлгіде жарқырап, көз тартып тұрғанына сүйсіндім. Қарт «Шұғыла» жасарғандай әсер алдым. Шұғыланды шаша бер, шырайлы «Шұғыла»!

Жамбыл аудандық мәслихатының шешімі

2026 жылғы 21 мамыр

№56-2

Аса ауылы

Жамбыл аудандық мәслихатының 2025 жылғы 22 желтоқсандағы «2026-2028 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы» №49-2 шешіміне өзгерістер енгізу туралы

ШЕШТІ:

1. «2026-2028 жылдарға арналған аудандық бюджет туралы» Жамбыл аудандық мәслихатының 2025 жылғы 22 желтоқсандағы №49-2 шешіміне (нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде №219265 болып тіркелген) келесі өзгерістер енгізілсін:

1 тармақ жаңа редакцияда жазылсын:

1. «2026-2028 жылдарға арналған аудандық бюджет 1, 2 және 3 қосымшаларға сәйкес, оның ішінде 2026 жылға келесі

көлемдерде бекітілсін:

1) кірістер – 8462289 мың теңге;
салықтық түсімдер – 6462513 мың теңге;
салықтық емес түсімдер – 11666 мың теңге;
негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер – 477900 мың теңге;
трансферттер түсімі – 1510210 мың теңге;
2) шығындар – 9131333 мың теңге;
3) таза бюджеттік кредиттеу – 61071 мың теңге;
бюджеттік кредиттер – 99475 мың теңге;

бюджеттік кредиттерді өтеу – 38404 мың теңге;

4) қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо – 0 мың теңге;

қаржы активтерін сатып алу – 0 мың теңге;

мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер – 0 мың теңге;

5) бюджет тапшылығы (профициті) – 61 914 мың теңге;

6) бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану) – 730115

мың теңге;

қарыздар түсімі – 99475 мың теңге;
қарыздарды өтеу – 37561 мың теңге;
бюджет қаражаттары қалдықтарының қозғалысы – 668201 мың теңге».

Көрсетілген шешімнің 1 қосымшасы осы шешімнің қосымшасына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Жамбыл аудандық мәслихат
торағасы М. ШАЙДАЕВ

Жамбыл аудандық мәслихатының 2026 жылғы 21 мамырдағы
№56-2 шешіміне қосымша

2026 жылға арналған Жамбыл ауданының бюджеті

АТАУЫ			сомасы, мың теңге
Санаты	Сыныбы		
	Ішкі сыныбы		
	1. КІРІСТЕР		8462289
1	САЛЫҚТЫҚ ТҮСІМДЕР		6462513
01	Табыс салығы		2739000
1	Мұнай секторы ұйымдарынан түсетін түсімдерді қоспағанда, заңды тұлғалардан алынатын корпоративтік табыс салығы		1020000
2	Жеке табыс салығы		1719000
03	Әлеуметтік салық		670000
1	Әлеуметтік салық		670000
04	Меншікке салынатын салықтар		1100000
1	Мүлікке салынатын салықтар		1100000
05	Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар		1913313
2	Акциздер		1891613
3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер		14600
4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар		7100
07	Басқа да салықтар		1200
1	Басқа да салықтар		1200
08	Заңдық мәнді іс-әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер		39000
1	Мемлекеттік баж		39000
2	САЛЫҚТЫҚ ЕМЕС ТҮСІМДЕР		11666
01	Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер		7300
5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер		7300
02	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер		360
1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер		360
03	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері		360
1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері		360
04	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) ұсталатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар		146
1	Мұнай секторы ұйымдарынан түсетін, бюджеттен тыс қорларға түсетін түсімдерді қоспағанда, мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) ұсталатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар		146
06	Өзге де салықтық емес түсімдер		3500
1	Өзге де салықтық емес түсімдер		3500
3	НЕГІЗГІ КАПИТАЛДЫ САТУДАН ТҮСЕТІН ТҮСІМДЕР		477900
01	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату		2900
1	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату		2900
03	Жерді және материалдық емес активтерді сату		475000
1	Жерді сату		237000
2	Материалдық емес активтерді сату		238000
5	ТРАНСФЕРТТЕРДІҢ ТҮСІМДЕРІ		1510210
02	Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер		1510210
2	Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер		1510210
Функционалдық топ			2026 жыл, сомасы мың теңге
Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі			
Бағдарлама			
Атауы			
2. Шығыстар			9131333
01	Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер		3035899
112	Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының аппараты		71067
001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер		69807
003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары		1260

122	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	342842
001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	318189
003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	24653
452	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	676451
001	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) бюджетін орындау және коммуналдық меншігін басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	30656
003	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	1700
010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	1000
113	Жергілікті бюджеттерден берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер	643095
453	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	37499
001	Экономикалық саясатты, мемлекеттік жоспарлау жүйесін қалыптастыру және дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	36913
004	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	586
458	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	1572329
001	Жергілікті деңгейде тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	929012
013	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	74310
113	Жергілікті бюджеттерден берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер	569007
466	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	302081
040	Мемлекеттік органдардың объектілерін дамыту	302081
494	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) кәсіпкерлік және өнеркәсіп бөлімі	33630
001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлікті, өнеркәсіпті және туризмді дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	33630
02	Қорғаныс	77771
122	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	77771
005	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	32161
006	Аудан (облыстық маңызы бар қала) ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	7693
007	Аудандық (қалалық) ауқымдағы дала өрттерінің, сондай-ақ мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдардың құрылмаған елді мекендердің алдын алу және оларды сөндіру жөніндегі іс-шаралар	37917
03	Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	41871
458	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	41871
021	Елді мекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	41871
06	Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	873772
451	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	212000
005	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	167000
019	Әлеуметтік қорғау саласында үйде қызметтер көрсету жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	45000
451	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	550686
004	Ауылдық жерлерде тұратын денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қамтамасыз ету, мәдениет, спорт және ветеринар мамандарына отын сатып алуға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік көмек көрсету	56225
006	Тұрғын үйге көмек көрсету	2000
007	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген топтарына әлеуметтік көмек	87617
010	Үйден тәрбиеленіп оқытылатын мүгедектігі бар балаларды материалдық қамтамасыз ету	4048
014	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	3000
017	Мүгедектігі бар адамды абилитациялаудың және оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектігі бар адамдарды протездік-ортопедиялық көмекпен, сурдотехникалық және тифлотехникалық құралдармен, міндетті гигиеналық құралдармен, арнаулы жүріп-тұру құралдарымен қамтамасыз ету, сондай-ақ санаторий-курорттық емдеу, жеке көмекшінің және ымдау тілі маманының қызметтерімен қамтамасыз ету	397796
451	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	91086
001	Жергілікті деңгейде халық үшін әлеуметтік бағдарламаларды жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуді іске асыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	79911

	011	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	1000
	050	Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдардың құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	8000
	054	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарының күрделі шығыстары	2175
466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	20000
	094	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	20000
07		Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	501106
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	2527
	003	Мемлекеттік тұрғын үй қорын сақтауды ұйымдастыру	2527
463		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жер қатынастары бөлімі	17071
	016	Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алу	17071
466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	323343
	098	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйлерін сатып алу	323343
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	97182
	012	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесінің жұмыс істеуі	97182
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	60983
	016	Елді мекендердің санитариясын қамтамасыз ету	7581
	018	Елді мекендерді абаттандыру және көгалдандыру	53402
08		Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	2071016
455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	659237
	003	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	610966
	009	Тарихи-мәдени мұра ескерткіштерін сақтауды және оларға қол жетімділікті қамтамасыз ету	48271
466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	421443
	011	Мәдениет объектілерін дамыту	421443
465		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) дене шынықтыру және спорт бөлімі	362640
	001	Жергілікті деңгейде дене шынықтыру және спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	33335
	004	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	200
	005	Ұлттық және бұқаралық спорт түрлерін дамыту	314483
	006	Аудандық (облыстық маңызы бар қалалық) деңгейде спорттық жарыстар өткізу	5000
	007	Әртүрлі спорт түрлері бойынша аудан (облыстық маңызы бар қала) құрама командаларының мүшелерін дайындау және олардың облыстық спорт жарыстарына қатысуы	5000
	032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарының күрделі шығыстары	4622
455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	286576
	006	Аудандық (қалалық) кітапханалардың жұмыс істеуі	285576
	007	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	1000
456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	46000
	002	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	46000
455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	30067
	001	Жергілікті деңгейде тілдерді және мәдениетті дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	23667
	010	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	200
	032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарының күрделі шығыстары	6200
456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	265053
	001	Жергілікті деңгейде ақпарат, мемлекеттілікті нығайту және азаматтардың әлеуметтік сенімділігін қалыптастыру саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	87874
	003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	174532
	032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарының күрделі шығыстары	2647
09		Отын энергетика және жер қойнауын пайдалану	0
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	0
	036	Газ тасымалдау жүйесін дамыту	0
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	108373
453		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	15650
	099	Мамандарға әлеуметтік қолдау көрсету жөніндегі шараларды іске асыру	15650
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	2000
	025	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	2000
462		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ауыл шаруашылығы бөлімі	36083
	001	Жергілікті деңгейде ауыл шаруашылығы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	35638
	006	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	445
463		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жер қатынастары бөлімі	49973
	001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	36829

	006	Аудандардың, облыстық маңызы бар, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің шекарасын белгілеу кезінде жүргізілетін жерге орналастыру	12744
	007	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	400
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	4667
	057	Жануарларға арналған баспаналарды, уақытша ұстау пункттерін ұстау	4667
11		Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	34522
466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	34522
	001	Құрылыс, облыс қалаларының, аудандарының және елді мекендерінің сәулеттік бейнесін жақсарту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру және ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) аумағын оңтайла және тиімді қала құрылыстық игеруді қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	30522
	013	Аудан аумағында қала құрылысын дамытудың кешенді схемаларын, аудандық (облыстық) маңызы бар қалалардың, кенттердің және өзге де ауылдық елді мекендердің бас жоспарларын әзірлеу	3000
	015	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1000
12		Көлік және коммуникация	515047
458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	515047
	023	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	67237
	037	Әлеуметтік маңызы бар қалалық (ауылдық) қала маңындағы және ауданишілік қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	250250
	045	Аудандық маңызы бар автомобиль жолдарын және елді мекендердің көшелерін күрделі және орташа жөндеу	197560
13		Басқалар	1088179
452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	133100
	012	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органның резерві	133100
466		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімі	955079
	079	Ауыл-Ел бесігі жобасы шеңберінде ауылдық елді мекендердегі әлеуметтік және инженерлік	955079
14		Борышқа қызмет көрсету	444806
452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	444806
	013	Жергілікті атқарушы органдардың облыстық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	444806
15		Трансферттер	338971
452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	338971
	006	Пайдаланылмаған (толық пайдаланылмаған) нысаналы трансферттерді қайтару	87
	007	Бюджеттік алып қоюлар	338884
	3.	Таза бюджеттік кредиттеу	61071
		Бюджеттік кредиттер	99475
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	99475
453		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	99475
	006	Мамандарды әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру үшін бюджеттік кредиттер	99475
		Функционалдық топ	
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі	
		Бағдарлама	
		Бюджеттік кредиттерді өтеу	38404
		Санаты	
		Сыныбы	
		Ішкі сыныбы	
6		Бюджеттік кредиттерді өтеу	38404
01		Бюджеттік кредиттерді өтеу	38404
1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	38404
		Функционалдық топ	
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі	
		Бағдарлама	
		4. Қаржы активтерімен жасалынған операциялар бойынша сальдо	0
		Қаржы активтерін сатып алу	0
		Санаты	
		Сыныбы	
		Ішкі сыныбы	
7		Мемлекеттік қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0
01		Мемлекеттік қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	0
1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	0
		Функционалдық топ	
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі	
		Бағдарлама	
		5. Бюджет тапшылығы (профициті)	-61914
		6. Бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану)	730115
		Санаты	
		Сыныбы	
		Ішкі сыныбы	
8		Қарыздар түсімі	99475
01		Мемлекеттік ішкі қарыздар	99475
2		Қарыз алу келісім-шарттары	99475
16		Қарыздарды өтеу	37561
452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	37561
	008	Жергілікті атқарушы органның жоғары тұрған бюджет алдындағы борышын өтеу	37561
9		Бюджет қаражаттары қалдықтарының қозғалысы	668201

Шешім Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне 2026 жылғы 25 мамырда №225544 болып енгізілді.

Решение Жамбылского районного маслихата

21 мая 2026 года

№56-2

село Аса

О внесении изменений в решение Жамбылского районного маслихата от 22 декабря 2025 года №49-2 «О районном бюджете на 2026-2028 годы»

РЕШИЛ:

1. Внести в решение Жамбылского районного маслихата «О районном бюджете на 2026-2028 годы» от 22 декабря 2025 года №49-2 (зарегистрировано в реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под №219265) следующие изменения:

Пункт 1 изложить в новой редакции:

1. «Утвердить районный бюджет на 2026-2028 годы согласно приложениям 1, 2, 3 в том числе на 2026 год в следующих объемах:

1) доходы – 8462289 тысяч тенге;

налоговые поступления – 6462513 тысяч тенге;

неналоговые поступления – 11666 тысяч тенге;

поступления от продажи основного капитала – 477900 тысяч тенге;

поступления трансфертов – 1510210 тысяч тенге;

2) затраты – 9131333 тысяч тенге;

3) чистое бюджетное кредитование – 61071 тысяч тенге;

бюджетные кредиты – 99475 тысяч тенге;

погашение бюджетных кредитов – 38404 тысяч тенге;

4) сальдо по операциям с финансовыми активами – 0 тысяч тенге;

приобретение финансовых активов – 0 тысяч тенге;

поступления от продажи финансовых активов государства – 0 тысяч тенге;

5) дефицит бюджета (профицит) – -61914 тысяч тенге;

6) финансирование дефицита бюджета (использование профицита) – 730115 тысяч тенге;

поступления займов – 99475 тысяч тенге;

погашение займов – 37561 тысяч тенге;

используемые остатки бюджетных средств – 668201 тысяч тенге.

Приложение 1 к указанному решению изложить в новой редакции согласно приложению к настоящему решению».

2. Настоящее решение вводится в действие с 1 января 2026 года.

Председатель Жамбылского районного маслихата М. ШАЙДАЕВ

Председатель Жамбылского районного маслихата М. ШАЙДАЕВ

Приложение к решению №56-2 Жамбылского районного маслихата от 21 мая 2026 года

Бюджет Жамбылского района на 2026 год

Категория	Класс	Подкласс	Наименование	сумма, тысяч тенге
			1. ДОХОДЫ	8462289
1			НАЛОГОВЫЕ ПОСТУПЛЕНИЯ	6462513
	01		Подходный налог	2739000
		1	Корпоративный подходный налог с юридических лиц, за исключением поступлений от организаций нефтяного сектора	1020000
		2	Индивидуальный подходный налог	1719000
	03		Социальный налог	670000
		1	Социальный налог	670000
	04		Налоги на собственность	1100000
		1	Налоги на имущество	1100000
	05		Внутренние налоги на товары, работы и услуги	1913313
		2	Акцизы	1891613
		3	Поступления за использование природных и других ресурсов	14600
		4	Сборы за ведение предпринимательской и профессиональной деятельности	7100
	07		Прочие налоги	1200
		1	Прочие налоги	1200
	08		Обязательные платежи, взимаемые за совершение юридически значимых действий и (или) выдачу документов уполномоченными на то государственными органами или должностными лицами	39000
		1	Государственная пошлина	39000
2			НЕНАЛОГОВЫЕ ПОСТУПЛЕНИЯ	11666
	01		Доходы от государственной собственности	7300
		5	Доходы от аренды имущества, находящегося в государственной собственности	7300
	02		Поступления от реализации товаров (работ, услуг) государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета	360
		1	Поступления от реализации товаров (работ, услуг) государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета	360
	03		Поступления денег от проведения государственных закупок, организуемых государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета	360
		1	Поступления денег от проведения государственных закупок, организуемых государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета	360
	04		Штрафы, пени, санкции, взыскания, налагаемые государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета, а также содержащимися и финансируемыми из бюджета (сметы расходов) Национального Банка Республики Казахстан	146
		1	Штрафы, пени, санкции, взыскания, налагаемые государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета, а также содержащимися и финансируемыми из бюджета (сметы расходов) Национального Банка Республики Казахстан, за исключением поступлений от организаций нефтяного сектора и во внебюджетные фонды	146
	06		Прочие неналоговые поступления	3500
		1	Прочие неналоговые поступления	3500
3			ПОСТУПЛЕНИЯ ОТ ПРОДАЖИ ОСНОВНОГО КАПИТАЛА	477900
	01		Продажа государственного имущества, закрепленного за государственными учреждениями	2900
		1	Продажа государственного имущества, закрепленного за государственными учреждениями	2900
	03		Продажа земли и нематериальных активов	475000
		1	Продажа земли	237000
		2	Продажа нематериальных активов	238000
5			ПОСТУПЛЕНИЯ ТРАНСФЕРТОВ	1510210
	02		Трансферты из вышестоящих органов государственного управления	1510210
		2	Трансферты из областного бюджета	1510210
			Функциональная группа	2026 год,
			Администратор бюджетных программ	сумма,
			Программа	тысяч
			Наименование	тенге
			2. Затраты	9131333
01			Государственные услуги общего характера	3035899
	112		Аппарат маслихата района (города областного значения)	71067
		001	Услуги по обеспечению деятельности маслихата района (города областного значения)	69807
		003	Капитальные расходы государственного органа	1260
	122		Аппарат акима района (города областного значения)	342842

	001	Услуги по обеспечению деятельности акима района (города областного значения)	318189
	003	Капитальные расходы государственного органа	24653
452		Отдел финансов района (города областного значения)	676451
	001	Услуги по реализации государственной политики в области исполнения бюджета района и управления коммунальной собственностью района (города областного значения)	30656
	003	Проведение оценки имущества в целях налогообложения	1700
	010	Приватизация, управление коммунальным имуществом, постприватизационная деятельность и регулирование споров, связанных с этим	1000
	113	Целевые текущие трансферты из местных бюджетов	643095
453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	37499
	001	Услуги по реализации государственной политики в области формирования и развития экономической политики, системы государственного планирования	36913
	004	Капитальные расходы государственного органа	586
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	1572329
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог	929012
	013	Капитальные расходы государственного органа	74310
	113	Целевые текущие трансферты из местных бюджетов	569007
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	302081
	040	Развитие объектов государственных органов	302081
494		Отдел предпринимательства и промышленности района (города областного значения)	33630
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области развития предпринимательства, промышленности и туризма	33630
02		Оборона	77771
	122	Аппарат акима района (города областного значения)	77771
	005	Мероприятия в рамках исполнения всеобщей воинской обязанности	32161
	006	Предупреждение и ликвидация чрезвычайных ситуаций масштаба района (города областного значения)	7693
	007	Мероприятия по профилактике и тушению степных пожаров районного (городского) масштаба, а также пожаров в населенных пунктах, в которых не созданы органы государственной противопожарной службы	37917
03		Общественный порядок, безопасность, правовая, судебная, уголовно-исполнительная деятельность	41871
	458	Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	41871
	021	Обеспечение безопасности дорожного движения в населенных пунктах	41871
06		Социальная помощь и социальное обеспечение	873772
	451	Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	212000
	005	Государственная адресная социальная помощь	167000
	019	Предоставление специальных социальных услуг в условиях оказания услуг на дому в области социальной защиты	45000
	451	Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	550686
	004	Оказание социальной помощи на приобретение топлива специалистам здравоохранения, образования, социального обеспечения, культуры, спорта и ветеринарии в сельской местности в соответствии с законодательством Республики Казахстан	56225
	006	Оказание жилищной помощи	2000
	007	Социальная помощь отдельным категориям нуждающихся граждан по решениям местных представительных органов	87617
	010	Материальное обеспечение детей с инвалидностью, воспитывающихся и обучающихся на дому	4048
	014	Оказание социальной помощи нуждающимся гражданам на дому	3000
	017	Обеспечение нуждающихся лиц с инвалидностью протезно-ортопедическими, сурдотехническими и тифлотехническими средствами, специальными средствами передвижения, обязательными гигиеническими средствами, а также предоставление услуг санаторно-курортного лечения, специалиста жестового языка, индивидуальных помощников в соответствии с индивидуальной программой абилитации и реабилитации лица с инвалидностью	397796
	451	Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	91086
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области обеспечения занятости и реализации социальных программ для населения	79911

	011	Оплата услуг по зачислению, выплате и доставке пособий и других социальных выплат	1000
	050	Обеспечение прав и улучшение качества жизни лиц с инвалидностью в Республике Казахстан	8000
	054	Размещение государственного социального заказа в неправительственных организациях	0
	067	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	2175
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	20000
	094	Предоставление жилищных сертификатов как социальная помощь	20000
07		Жилищно-коммунальное хозяйство	501106
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	2527
	003	Организация сохранения государственного жилищного фонда	2527
463		Отдел земельных отношений района (города областного значения)	17071
	016	Изъятие земельных участков для государственных нужд	17071
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	323343
	098	Приобретение жилья коммунального жилищного фонда	323343
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	97182
	012	Функционирование системы водоснабжения и водоотведения	97182
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	60983
	016	Обеспечение санитарии населенных пунктов	7581
	018	Благоустройство и озеленение населенных пунктов	53402
08		Культура, спорт, туризм и информационное пространство	2071016
455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	659237
	003	Поддержка культурно-досуговой работы	610966
	009	Обеспечение сохранности историко - культурного наследия и доступа к ним	48271
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	421443
	011	Развитие объектов культуры	421443
465		Отдел физической культуры и спорта района (города областного значения)	362640
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в сфере физической культуры и спорта	33335
	004	Капитальные расходы государственного органа	200
	005	Развитие массового спорта и национальных видов спорта	314483
	006	Проведение спортивных соревнований на районном (города областного значения) уровне	5000
	007	Подготовка и участие членов сборных команд района (города областного значения) по различным видам спорта на областных спортивных соревнованиях	5000
	032	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	4622
455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	286576
	006	Функционирование районных (городских) библиотек	285576
	007	Развитие государственного языка и других языков народа Казахстана	1000
456		Отдел внутренней политики района (города областного значения)	46000
	002	Услуги по проведению государственной информационной политики через газеты и журналы	46000
455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	30067
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области развития языков и культуры	23667
	010	Капитальные расходы государственного органа	200
	032	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	6200
456		Отдел внутренней политики района (города областного значения)	265053
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области информации, укрепления государственности и формирования социального оптимизма граждан	87874
	003	Реализация мероприятий в сфере молодежной политики	174532
	032	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	2647
09		Топливо-энергетический комплекс и недропользование	0
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	0
	036	Развитие газотранспортной системы	0
10		Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	108373
453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	15650
	099	Реализация мер по оказанию социальной поддержки специалистов	15650
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	2000
	025	Организация отлова и уничтожения бродячих собак и кошек	2000
462		Отдел сельского хозяйства района (города областного значения)	36083
	001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в сфере сельского хозяйства	35638
	006	Капитальные расходы государственного органа	445
463		Отдел земельных отношений района (города областного значения)	49973
	001	Услуги по реализации государственной политики в области регулирования земельных отношений на территории района (города областного значения)	36829

	006	Землеустройство, проводимое при установлении границ районов, городов областного значения, районного значения, сельских округов, поселков, сел	12744
	007	Капитальные расходы государственного органа	400
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	4667
	057	Содержание приютов, пунктов временного содержания для животных	4667
11		Промышленность, архитектурная, градостроительная и строительная деятельность	34522
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	34522
	001	Услуги по реализации государственной политики в области строительства, улучшения архитектурного облика городов, районов и населенных пунктов области и обеспечению рационального и эффективного градостроительного освоения территории района (города областного значения)	30522
	013	Разработка схем градостроительного развития территории района, генеральных планов городов районного (областного) значения, поселков и иных сельских населенных пунктов	3000
	015	Капитальные расходы государственного органа	1000
12		Транспорт и коммуникации	515047
458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	515047
	023	Обеспечение функционирования автомобильных дорог	67237
	037	Субсидирование пассажирских перевозок по социально значимым городским (сельским), пригородным и внутрирайонным сообщениям/Субсидирование пассажирских перевозок по социально значимым городским (сельским), пригородным и внутрирайонным сообщениям	250250
	045	Капитальный и средний ремонт автомобильных дорог районного значения и улиц населенных пунктов	197560
13		Прочие	1088179
452		Отдел финансов района (города областного значения)	133100
	012	Резерв местного исполнительного органа района (города областного значения)	133100
466		Отдел архитектуры, градостроительства и строительства района (города областного значения)	955079
	079	Развитие социальной и инженерной инфраструктуры в сельских населенных пунктах в рамках проекта "Ауыл-Ел бесігі"	955079
14		Обслуживание долга	444806
452		Отдел финансов района (города областного значения)	444806
	013	Обслуживание долга местных исполнительных органов по выплате вознаграждений и иных платежей по займам из областного бюджета	444806
15		Трансферты	338971
452		Отдел финансов района (города областного значения)	338971
	006	Возврат неиспользованных (недоиспользованных) целевых трансфертов	87
	007	Бюджетные изъятия	338884
		3. Чистое бюджетное кредитование	61071
		Бюджетные кредиты	99475
10		Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	99475
453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	99475
	006	Бюджетные кредиты для реализации мер социальной поддержки специалистов	99475
		Функциональная группа	
		Администратор бюджетных программ	
		Программа	
		Погашение бюджетных кредитов	38404
		Категория	
		Класс	
		Подкласс	
6		Погашение бюджетных кредитов	38404
	01	Погашение бюджетных кредитов	38404
		1 Погашение бюджетных кредитов, выданных из государственного бюджета	38404
		Функциональная группа	
		Администратор бюджетных программ	
		Программа	
		4. Сальдо по операциям с финансовыми активами:	0
		Приобретение финансовых активов	0
		Категория	
		Класс	
		Подкласс	
7		Поступления от продажи финансовых активов государства	0
	01	Поступления от продажи финансовых активов государства	0
		1 Поступления от продажи финансовых активов внутри страны	0
		Функциональная группа	
		Администратор бюджетных программ	
		Программа	
		5. Дефицит (профицит) бюджета	-61914
		6. Финансирование дефицита (использование профицита) бюджета	730115
		Категория	
		Класс	
		Подкласс	
8		Поступления займов	99475
	01	Внутренние государственные займы	99475
		2 Договоры займа	99475
16		Погашение займов	37561
452		Отдел финансов района (города областного значения)	37561
	008	Погашение долга местного исполнительного органа перед вышестоящим бюджетом	37561
9		Движение остатков бюджетных средств	668201

Решение внесено в реестр государственной регистрации нормативно-правовых актов Республики Казахстан 25 мая 2026 года за №225544.

ЖАНЫҢДА ЖҰР ЖАҚСЫ АДАМ

ҰСТАЗДЫҚ ПЕН ҰЛАҒАТ ҮНДЕСКЕН ҒҰМЫР

Мақсат ЖҰМАБАЕВ

Рахымберді Саламатов 1951 жылдың 27 мамырында Жамбыл ауданына қарасты Жалпақтөбе ауылында дүниеге келген. Туған жердің топырағында тәлім алып өскен ол бала күнінен зеректігімен, білімге құштарлығымен ерекшеленді. Ауылдағы В.Чкалов атындағы орта мектепті 1969 жылы үздік аяқтап, сол жылы Жамбыл қаласындағы гидромелиорация институтына оқуға түседі. 1974 жылы жоғары оқу орнын тәмамдап, инженер-гидромелиоратор мамандығын иеленеді.

Еңбек жолын Қарағанды қаласындағы су шаруашылығын жобалау институтында қатардағы инженер болып бастаған жас маман аз уақыттың ішінде өзінің біліктілігімен, жауапкершілігімен көзге түседі. 1974-1976 жылдары аға инженер кызметін атқара жүріп, халықаралық дәрежедегі Монғол Халық Республикасын суландыру жобасына қатысу бақытына ие болды. Бұл жоба оның кәсіби шыңдалуына, инженерлік тәжірибесінің толысуына зор ықпал етті. Шетелдік әріптестермен бірге еңбек ету, үлкен жобалардың қыр-сырын меңгеру болашақтағы табысты кызметінің берік іргетасына айналды.

Сол кезеңдегі маман тапшылығына байланысты партияның жолдамасымен 1976 жылы Қарағанды облысындағы Мичурин ауданындағы совхоз-техникумға ұстаздық қызметке жіберіледі. Алғашында «Гидромелиорация» бөлімінде арнайы пән мұғалімі болып еңбек етсе, 1978 жылдан бастап осы бөлімнің меңгерушісі кызметін атқарды. Ұстаздық қызметті абыроймен атқара жүріп, қоғамдық жұмыстардан да тыс қалған жоқ. Совхоз-техникумның ұстаздар комсомол комитетінің хатшысы, қоғамдық лектор, спорттық және көркемөнерпаздар ұжымының белсенді мүшесі ретінде танылды.

Мектеп қабырғасынан бастап өнер мен спортты серік еткен кейіпкеріміз ұлттық өнерді дәріптеуге де ерекше үлес қосты. Арнайы музыкалық білімі болмаса да, оқу орнындағы қазақ жастарының басын қосып, ән-би ансамблі ұйымдастырды. Бұл ансамбль уақыт өте келе ауданға, облысқа кеңінен танылып, түрлі байқауларда жүлделі орындарға ие болды. Оның

Болмысы бөлек, бітімі дара азаматтың ғұмыры – кейінгі ұрпаққа қашанда өнеге. Елге қызмет етуді өмірлік мұрат еткен Рахымберді Саламатовтың саналы ғұмыры адал еңбекпен, азаматтық парасатпен және туған жерге деген шынайы сүйіспеншілікпен өрілген. Оның өмір жолы – табандылық пен тағылымның, елдік пен ерліктің жарқын көрінісі.

шығармашылық қабілеті де көпшілік тарапынан жоғары бағаланды. 1979 жылы Қарағанды облысында тың игерудің 25 жылдығына арналған облыстық ақындар айтысына қатысып, жүлделі ІІІ орынды иеленді. Сонымен қатар оның орындауындағы Мұхиттың «Зәуреш» әні мен «Қыз Жібек» фильміндегі «Ақжайық» әні Қазақстан радиосының алтын қорына сақталған.

Ұстаздық саладағы жетістіктері мен қоғамдық жұмыстардағы белсенділігі ескеріліп, 1979 жылы министрліктің бұйрығымен совхоз-техникум директоры кызметіне тағайындалды. Жас басшы үлкен жауапкершілік жүктелген бұл қызметті 1983 жылға дейін абыроймен атқарды. Осы кезеңде аудандық партия комитетінің мүшесі болып, ұйымдастыру бөлімінің кадрлық резервіне енгізілді. Басшылық қызметте жүрген жылдары оқу орнының материалдық-техникалық базасының нығаюына, білім сапасының артуына елеулі үлес қосты. Оның еңбегі республика, облыс, аудан көлемінде бірнеше мәрте жоғары бағаланып, түрлі марапаттарға ие болды.

Білімін жетілдіруге деген ұмтылысы да ешқашан тоқтаған емес. 1981 жылы Москвадағы Тимирязев атындағы ауыл шаруашылығы академиясын сырттай оқып, инженер-ұстаз мамандығын алып шықты. Сонымен қатар Москва, Ленинград, Рязань, Ростов, Новочеркасск, Новосибирск, Ташкент, Алматы қалаларындағы беделді оқу орындарында қысқа және ұзақмерзімді біліктілік арттыру курстарынан өтті.

1983 жылы наурыз айында отбасылық жағдайға байланысты туған жерге оралып, еңбек жолын Жамбыл қаласындағы №94 кәсіптік білім беру оқу орнында кәсіптік оқу шебері ретінде жалғастырды. Кейін директордың орынбасары, директор қызметтерін атқарды. 1985 жылы кәсіптік білім беру басқармасына қарасты құрылыс мекемесінің басшысы болып тағайындалып, бұл қызметті 1990 жылға дейін нәтижелі атқарды. Ел өміріндегі күрделі саяси өзгерістер мен 1986 жылғы оқиғалардың салқыны оның қызметіне де әсер етті.

1990-1995 жылдары жеке кәсіпкерлікпен айналысып, нарықтық кезеңнің қиындықтарын бастан өткерді. Уақыт талабына сай бейімделе білген азамат кейін ғылым саласына бет бұрып, гидроинститут жанындағы ғылыми бөлімнің «Агроцентр» дирекциясына ғылыми қызметкер болып қабылданды. Іскерлігі мен ұйымдастырушылық қабілетінің арқасында дирекция басшысы кызметіне дейін көтеріліп, 2000 жылға дейін осы салада табысты еңбек етті.

2000 жылдан бастап қайтадан мемлекеттік қызметке ауысып, Гродиково ауылдық округінде, Жамбыл ауданында жер инспекторы болып еңбек етті. Кейінен Полатқосшы, Жамбыл, Қызылқайнар ауылдық округтерінде түрлі мемлекеттік қызметтер атқарды.

2010-2014 жылдары облыс әкімдігінің жер инспекциясы бөлімінде мемлекеттік жер инспекторы болып қызмет етіп, осы саладан зейнеткерлікке шықты.

Қырық жылға жуық адал еңбегі мемлекет тарапынан жоғары бағаланды. Ол – Қазақстан ССР-нің кәсіптік білім беру үздігі, Қазақстан Республикасының жер ресурстарын басқару агенттігінің Алғыс хатының, Жамбыл облысы әкімінің Алғыс хатының, Жамбыл ауданы әкімінің Құрмет грамотасының, облыстық Ардагерлер ұйымының Құрмет грамотасының және көптеген марапаттардың иегері.

Сонымен қатар бірнеше мерекелік және қоғамдық медальдармен марапатталған. Атап айтқанда, «Қазақстан Республикасына – 30 жыл», «Жамбыл ауданына сіңірген еңбегі үшін», «Жамбыл ауданының Құрметті ардагері», Ұлы Отан соғысының 80 жылдығына арналған медаль, «2025 жылдың үздік республикалық қоғам белсендісі» атағы, 2024 жылғы «Жамбыл ауданының үздік биі» атағы және «Жібек жолы» ауданы әкімінің Алғыс хаты – соның айқын дәлелі.

Зейнеткерлікке шыққаннан кейін де Рахымберді Саламатов қоғамдық өмірден қол үзген емес. 2014 жылдан бастап ауылдағы ардагерлер кеңесі төрағасының орынбасары, ал 2016 жылдан бері билер алқасының төрағасы ретінде ел бірлігіне, жастар тәрбиесіне, қоғамдық келісім мен ұлтаралық татулықтың нығаюына сүбелі үлес қосып келеді.

2025 жылы Тараз қаласының аумағы кеңейіп, Жалпақтөбе ауылы жаңадан құрылған «Жібек жолы» ауданының құрамына енген кезде оның өмірлік тәжірибесі мен қоғамдық белсенділігі ескеріліп, 2026 жылдан бастап аудандық билер кеңесінің төрағасы қызметі сеніп тапсырылды.

Рахымберді Саламатов – өнегелі әулеттің иесі. Жұбайы Замира Саламатова екеуі 52 жыл тату-тәтті ғұмыр кешіп, үш ұл-қыз тәрбиелеп өсіріп, алты немере сүйді. Өкінішке қарай, өмірлік серігі Замира апай 2026 жылдың 24 ақпанында дүниеден өтті. Бұл отбасы үшін орны толмас қаза болды.

Саналы ғұмырын ел мен жерге қызмет етуге арнаған азамат бүгінде де ел ортасында жүр. Көрген-білгенін кейінгі буынға насихаттап, әсіресе жастар тәрбиесіне ерекше көңіл бөлуде. Оның ғибратты ғұмыры – туған жерге адал қызмет етудің, елге жанашыр болудың және адамдық биік парасаттың жарқын үлгісі.

Күні кеше ел ағасы Рахымберді Саламатов мерейлі 75 жасқа толды. Ғұмырын ел игілігіне, халық қызметіне арнаған арда азаматтың абыройлы жолы – кейінгі ұрпаққа өнеге. Саналы ғұмырында адал еңбекті серік етіп, ел бірлігі мен ұрпақ тәрбиесіне өлшеусіз үлес қосқан қадірлі ақсақалға мықты денсаулық, ұзақ ғұмыр, отбасы амандығын тілейміз. Ел құрметіне бөлене беріңіз!

*Еліміздің
мәңгілік символы*

Тіл – ұлттың жаны, рухы, болмысы. Әр халықтың өзіндік тарихы, мәдениеті, салт-дәстүрі оның тілінде сақталады. Сондықтан да ана тілін құрметтеу – өз еліңді, өз ұлтыңды құрметтеумен тең. «Тілге құрмет – елге құрмет» деген ұстаным әрбір азаматтың санасында берік орнығуы тиіс.

Қазақ тілі – Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі. Ол тек қарым-қатынас құралы ғана емес, елдің тәуелсіздігі мен бірлігінің символы. Ана тілінде сөйлеу, оны дамыту, күнделікті өмірде қолдану – әрбір қазақстандықтың азаматтық парызы. Тілге деген жанашырлық отбасынан басталып, білім беру жүйесінде жалғасып, қоғамда кеңінен қолдау табуы қажет.

Мемлекеттік ұйымдарда және жергілікті өзін-өзі басқару органдарында орыс тілі ресми түрде қазақ тілімен тең қолданылады. Мемлекет Қазақстан халқының тілдерін үйрену мен дамыту үшін жағдай туғызуға қамқорлық жасайды.

Шет тілдерін меңгеру заман талабы болғанымен, өз ана тілімізді екінші орынға ысырып қоюға болмайды. Керісінше, көптілді бола отырып, мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру – басты міндеттердің бірі. Қазақ тілінің қолданыс аясын кеңейту үшін оны ғылымда, технологияда, бизнесе және күнделікті өмірде белсенді қолдану маңызды.

Бүгінде елімізде қазақ тілін дамытуға бағытталған көптеген бағдарламалар мен бастамалар жүзеге асырылуда. Мемлекеттік мекемелерде, білім беру ұйымдарында, бұқаралық ақпарат құралдарында қазақ тілінің үлесі артып келеді. Дегенмен, тілдің шынайы дамуы тек заңмен емес, халықтың ниетімен, құрметімен өлшенеді.

Әрбір азамат өз тілін қадірлеп, оны таза әрі сауатты қолдануға ұмтылса, тілдің болашағы жарқын болмақ. Балаларға ана тілін үйрету, ұлттық құндылықтарды дәріптеу – ата-ананың басты міндеті. Ал жастар үшін қазақ тілін білу – тек парыз емес, үлкен мүмкіндік.

Қазіргі таңда, Жамбыл аудандық сотының тарапынан мемлекеттік тілдің қолданылу аясын кеңейту, оның мәртебесі мен маңызын арттыруға үнемі зор көңіл бөлінуде. Барлық шығыс, ішкі құжаттары мемлекеттік тілде әзірленуде. Ал мемлекеттік органдардан сотқа келіп түсетін талап арыздар мен хат-хабарлар тек мемлекеттік тілде түсуі жөнінде қатаң талап қойылған.

Қорытындылай келе тілге деген құрмет – елге деген сүйіспеншіліктің айқын көрінісі. Ана тілін ардақтаған халықтың рухы биік, болашағы баянды. Сондықтан әрқайсымыз өз тілімізді қорғап, дамытып, келер ұрпаққа аманат етуіміз керек.

Бекжан ПАРМАНҚҰЛОВ,
Жамбыл аудандық сотының судьясы.

МЕНШІК ИЕСІ:
«Шұғыла-Радуга» газеті
редакциясы» ЖШС

Бас редактор:
Нұрасыл СҰЛТАНБАЕВ

Қабылдау бөлмесі: 2-17-98
Бас редактормен тікелей
байланыс: 87765549701

**Бас редактордың
орынбасары:**

Тілшілер: Мақсат ЖҰМАБАЕВ 87059774177
Ильяс ҚАЛЫБЕКОВ 87474240395
Шұғыла АҚШАБАЙ 877770284244
Құрбанәлі Шахабай 87788758489
Жұматай Көксубайұлы 87088419629
Ғалия АЛИЕВА 87075853423

Дизайнер-теруші:
**Бас редактордың
орынбасары:** 2-20-24
Тілшілер: 2-13-44

Газет ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде
07.10.2021 жылы қайта тіркелген.
Тіркеу куәлігі №КЗ87VPY00041240

Редакция авторлардың көзқарасы,
жарнама мазмұны үшін жауап
бермейді. Жарияланбаған хатқа жауап
қайтарылмайды.

Газет «Шұғыла-Радуга» газеті
редакциясында компьютерде теріліп,
беттелген. Қалыбы «Қанатты қалам
әлемі» ЖШС-нде жасалып, көбейтілді.
080012, Тараз қаласы, Төле би көшесі 36 Б.

Таралымы 3058 Тапсырыс №367

Нөмірдің кезекшісі: Шұғыла АҚШАБАЙ

Газет аптасына 2 рет,
сәрсенбі, жұма күндері
шығады.
Газета выходит 2 раза в
неделю, в среду и в пятницу.

Индекс: 68991

Электронды пошта:
sugyla@bk.ru

Біздің мекенжайымыз:
Индексі 080200, Аса ауылы,
Абай көшесі 78-үйі.